

Miten on meneteltävä? - Viro

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [\[et\]](#) ġiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara b'halissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li gejjin: [\[en\]](#) diġà gew tradotti.

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?
- 2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?
- 3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?
- 4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?
- 5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?
- 6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?
- 7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?
- 8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?
- 9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?
- 10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?
- 11 Voinko saada oikeusapua?
- 12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?
- 13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?

Oikeusriitoja voidaan ratkaista tuomioistuinmenettelyn lisäksi myös tuomioistuinten ulkopuolella. Kummassakin tapauksessa on mahdollisuus käyttää Viron oikeusjärjestelmän tuntevia asiantuntijoita, kuten juristeja, asianajajia ja notaareja.

Riitojen ratkaisu tuomioistuimen ulkopuolella

Jos osapuolten neuvottelut ovat kariutuneet eikä sopimukseen ole päästy, voi kääntyä juristin tai asianajajan puoleen. Nämä oikeusjärjestelmän perinpohjaisesti tuntevat asiantuntijat auttavat osapuolia puolustamaan oikeuksiaan ja löytämään tarvittavat kompromissit. Lisäksi osapuolet voivat sopia riidan tuomioistuimen ulkopuolella joko sovittelu- tai välimiesmenettelyssä.

Sovittelumenettelyssä riita-asia ratkaistaan tuomioistuimen ulkopuolella, ja sitä varten osapuolet valitsevat sovittelijan tai kääntyvät sovitteluelimen puoleen. Sovittelija voi olla notaari, valantehnyt asianajaja tai muu osapuolten nimeämä henkilö. Sovitteluelin on valtion- tai paikallishallinnon yksikkö, kuten esimerkiksi tekijänoikeus-, kuluttajavalitus- tai huoneenvuokralautakunta. Sovittelija on puolueeton henkilö, joka auttaa osapuolia löytämään ratkaisun. Sovittelija voi myös toimia neuvonantajana, joka esittää oman ratkaisuehdotuksensa. Lopullisen ratkaisun tekevät kuitenkin osapuolet. Sovittelumenettelyssä tehty päätös on osapuolia sitova. Jos toinen osapuoli kieltäytyy täyttämästä velvollisuuttaan, toinen osapuoli voi panna asian vireille tuomioistuimessa.

Myös välimiesmenettely on yksi keino riitojen ratkaisemiseen. Koska välimiesoikeuden kokoonpanosta päättävät osapuolet, ne voivat olla varmoja välimiesten tiedoista, kokemuksista ja puolueettomuudesta. Lisäksi osapuolilla on oikeus valita menettelyn kieli, sovellettava laki ja menettelysäännöt. Välimiesoikeus voidaan koota tapauskohtaisesti tai se voi olla pysyvästi toimiva. Alakohtaisina välimiesoikeuksina toimivat esimerkiksi notaariliiton välimiesoikeus (*Notarite Koja vahekohus*) ja Viron kauppakamarin välimieslautakunta (*Eesti Kaubandus-Tööstuskoja arbitraažikohus*.) Viron kauppakamarin välimieslautakuntaa käytetään usein kansainvälisiin kauppasuhteisiin liittyvien riitojen ratkaisussa. Välimiesmenettelyssä tehty päätös on osapuolia sitova ja lopullinen eli siitä ei voi valittaa tuomioistuimeen.

Välimies- ja sovittelumenettelyjen lisäksi on olemassa myös eräitä lautakuntia, joissa voidaan ratkaista riitoja ennen tuomioistuimeen menemistä. Esimerkiksi:

Työriidoissa on mahdollisuus kääntyä ensin työtuomioistuimen puoleen. Työtuomioistuin on tuomioistuimen ulkopuolinen riippumaton elin, joka ratkaisee yksittäisiä työriitoja. Työntekijä tai työnantaja voi panna asian vireille ilman valtion käsittelymaksua. Työtuomioistuin käsittelee kaikkia työsuhteista johtuvia riita-asioita. Se käsittelee kuitenkin vain sellaisia riita-asioita, joihin liittyvä rahasaatava on enintään 10 000 euroa. Yli 10 000 euron vaatimuksia käsittelee tuomioistuin. Työtuomioistuimelle tehtävässä hakemuksessa on esitettävä riidan kannalta merkitsevät tosiseikat. Esimerkiksi työsopimuksen irtisanomista riitautettaessa on mainittava irtisanomispäivä ja irtisanomisen syy. Samoin tulee kuvata, millaisesta erimielisyydestä on kyse eli mitä työntekijä tai työnantaja on jättänyt tekemättä tai tehnyt lainvastaisesti. Väitteet ja vaatimukset on perusteltava asiakirjoin (esim. työsopimus, työntekijän ja työnantajan väliset sopimukset tai kirjeenvaihto) tai viittauksin muihin todisteisiin ja todistajiin. Työntekijän tai työnantajan vaatimuksen perusteluina olevat todistusasiakirjat on liitettävä hakemukseen. Jos hakemuksen tekijä katsoo tarpeelliseksi kutsua käsittelyyn vaatimuksensa tueksi todistajan, hakemuksessa on oltava todistajan nimi ja osoite.

Kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisestä sopimuksesta johtuvat vaatimukset on mahdollista ratkaista kuluttajavalituslautakunnassa. Kuluttajavalituslautakunta voi ratkaista kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisestä sopimuksesta johtuvat riidat, joista nämä eivät ole päässeet aiemmin sopimukseen ja joiden kohteena olevan tavaran tai palvelun arvo on vähintään 20 euroa. Lautakunta ei käsittele riita-asiaa, jos vahingonkorvausvaatimus johtuu kuolemantapauksesta, ruumiinvammasta tai terveyshaitasta. Tällaiset riidat ratkaistaan tuomioistuimessa.

Lautakunta ei käsittele riita-asioita, jotka liittyvät terveydenhuoltopalvelujen tai oikeudellisten palvelujen tarjoamiseen taikka kiinteistön tai rakennuksen luovuttamiseen. Sen toimivaltaan eivät myöskään kuulu riita-asiat, joiden ratkaisemisesta säädetään muissa laeissa. Tällaiset riidat ratkaistaan toimivaltaisessa elimessä tai tuomioistuimessa. Esimerkiksi huoneenvuokra-asioiden ratkaisemisesta säädetään huoneenvuokra-asioiden ratkaisemisesta annetussa laissa.

Lautakunta voi ratkaista riidat, jotka liittyvät viallisesta tuotteesta johtuviin vahinkoihin, jos vahinko voidaan määritellä. Jos vahingon on todettu tapahtuneen mutta vahingon suuruutta ei voida täsmällisesti määritellä (kun kyse on esimerkiksi aineettomasta tai tulevaisuudessa aiheutuvasta vahingosta), vahingon suuruuden vahvistaa tuomioistuin.

Jos osapuolet eivät halua ratkaista riitaa tuomioistuimen ulkopuolella tai eivät kykene siihen, asian voi panna vireille tuomioistuimessa.

2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?

Vireillepanolle on määräaika tiettyjen vaatimusten osalta, jotka vanhenevat. Niistä säädetään lainsäädännössä.

- Liiketoimeen liittyvän vaatimuksen vanhenemisaika on 3 vuotta.
- Urakkasopimukseen liittyvä vaatimus, joka koskee rakennusvirhettä, vanhenee 5 vuodessa. Myyntisopimukseen liittyvä vaatimus, joka koskee rakennusvirhettä, vanhenee 5 vuoden kuluttua rakennuksen valmistumisesta.
- Jos rakennusvirhe johtuu käytettyjen raaka-aineiden tai materiaalien vioista, niihin liittyvän vaatimuksen vanhenemisaika on 5 vuotta.
- Jos vastuussa oleva henkilö on rikkinut velvollisuuksiaan tahallisesti, edellä mainittu vanhenemisaika on 10 vuotta.
- Kun vaatimukset liittyvät kiinteistön omistusoikeuden siirtämiseen, kiinteistöä rajoittavaan esineoikeuteen, esineoikeuden luovuttamiseen tai lopettamiseen tai esineoikeuden sisällön muuttamiseen, vanhenemisaika on 10 vuotta.

3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?

Asia viedään tuomioistuimeen toimivaltaa koskevan pääsäännön mukaan. Asia kuuluu yleissäännön mukaisesti virolaiselle tuomioistuimelle, jos se voi ottaa asian käsiteltäväkseen toimivaltaa koskevien säännösten mukaisesti tai toimivaltaa koskevan sopimuksen nojalla eikä lainsäädännöstä tai kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.

Kanne luonnollista henkilöä vastaan nostetaan tämän asuinpaikan perusteella määräytyvässä tuomioistuimessa, ja kanne oikeushenkilöä vastaan nostetaan tämän sijaintipaikan perusteella määräytyvässä tuomioistuimessa. Jos luonnollisen henkilön asuinpaikka ei ole tiedossa, kanteen voi nostaa tämän viimeisimmän tiedossa olevan asuinpaikan perusteella määräytyvässä tuomioistuimessa.

Jos asia ei kuulu yleissäännön mukaisesti virolaiselle tuomioistuimelle tai jos toimivaltaisuutta ei ole mahdollista varmistaa eikä kansainvälisestä sopimuksesta tai säädöksestä muuta johdu, asian käsittelee Harjun kärjäoikeus sillä edellytyksellä, että

- kansainvälisen sopimuksen mukaan asia on ratkaistava Virossa
- kantaja on Viron kansalainen tai asuu Virossa eikä hänellä ole mahdollisuutta puolustaa oikeuksiaan toisessa maassa eikä häneltä voida sitä odottaa
- asia liittyy jostain muusta syystä läheisesti Viroon eikä kantajalla ole mahdollisuutta puolustaa oikeuksiaan toisessa maassa eikä häneltä voida sitä odottaa.

Harjun kärjäoikeus käsittelee myös asiat, jotka kuuluvat virolaiselle tuomioistuimelle mutta joiden osalta ei voida täsmentää, mille niistä. Tämä pätee myös niissä tapauksissa, joissa on päätetty Viron tuomioistuinten olevan toimivaltaisia muttei ole täsmennetty, mikä niistä on toimivaltainen.

4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?

5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?

Virossa tuomioistuinten toimivalta ei riipu kanteen sisällöstä eikä sen rahamääräisestä arvosta.

6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?

Jollei lainsäädännössä toisin säädetä, kantaja, vastaaja tai kolmas osapuoli voi osallistua menettelyyn henkilökohtaisesti tai siviiliasioissa oikeudenkäyntikelpoisen edustajan kautta. Oikeudenkäyntikelpoisuus siviiliasioissa on henkilön kelpoisuus käyttää oikeuksiaan ja täyttää velvollisuuksiaan siviilioikeudellisessa menettelyssä. Vajaavaltaisella henkilöllä ei ole oikeudenkäyntikelpoisuutta siviiliasioissa. Poikkeuksena on täysi-ikäinen henkilö, jonka vajaavaltaisuus ei koske oikeuden käyttämistä ja velvollisuuksien täyttämistä siviilioikeudellisessa menettelyssä. Alaikäisistä henkilöistä vähintään 15-vuotiaat voivat osallistua menettelyyn oikeudellisen edustajan rinnalla.

Kelpoisuus käyttää oikeuksiaan ja täyttää velvollisuuksiaan siviilioikeudellisessa menettelyssä tarkoittaa muun muassa sitä, että edustajalla on oikeudellista asiantuntemusta ja että hän osaa viron kieltä.

Edustajana tuomioistuimessa voi olla asianajaja tai muu henkilö, joka on suorittanut vähintään kansallisella tasolla tunnustetun oikeustieteen maisterin tutkinnon tai jolla on Viron tasavallan koulutuslain 28 §:n 22 momentissa tarkoitettu sitä vastaava pätevyys tai vastaava ulkomainen pätevyys.

Luonnollinen henkilö voi toimia tuomioistuimessa henkilökohtaisesti tai edustajan kautta. Henkilökohtainen osallistuminen ei kumoa oikeutta edustajan tai neuvonantajan käyttöön.

Oikeushenkilöä edustaa tuomioistuimessa johtokunnan jäsen (laillinen edustaja), jollei laissa tai yhtiöjärjestyksessä toisin säädetä. Johtokunta tai johtokunnan jäsen voi valtuuttaa sopimussuhteisen edustajan osallistumaan tuomioistuinmenettelyyn. Edustajan käyttäminen ei rajoita oikeushenkilön laillisena edustajana toimivan johtokunnan jäsenen osallistumista menettelyyn.

Eräissä lainsäädännössä säädetyissä tapauksissa tuomioistuin määrää edustajan.

Asianosainen voi käyttää menettelyssä neuvonantajaa, joka esiintyy asianosaisen kanssa tuomioistuimessa ja antaa selvityksiä. Asianosaisen katsotaan hyväksyneen neuvonantajan esiintymisen ja esiintymistä pidetään asianosaisen esiintymisenä, jos tämä ei heti korjaa neuvonantajaansa tai kumoa tämän väitteitä. Neuvonantaja ei voi toteuttaa prosessitoimia eikä tehdä hakemuksia.

7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?

Jos hakemus lähetetään kirjallisena, siihen on merkittävä tuomioistuin, jolle haastehakemus halutaan esittää. Haastehakemuksen voi tehdä myös sähköisesti portaalin <https://www.e-toimik.ee/> kautta. Jos haastehakemuksen toimittaa omakätisesti, se on vietävä asianomaisen tuomioistuimen kansliaan.

8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?

Oikeudenkäynti ja tuomioistuinkäsittely tapahtuvat viron kielellä. Haastehakemus on tehtävä kirjallisesti ja viron kielellä. Tuomioistuimelle tulee esittää allekirjoitettu haastehakemus. Sen voi tehdä sähköisesti portaalin <https://www.e-toimik.ee/> kautta tai sähköpostilla digitaalisella allekirjoituksella varustettuna. Haastehakemuksen voi lähettää faksilla vain, jos tuomioistuimelle toimitetaan myöhemmin myös alkuperäiskappale eli allekirjoitettu haastehakemus.

9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?

Kanteen nostamista varten ei ole valmiita lomaketta. Haastehakemukseen merkitään oikeudenkäyntiasiakirjojen muiden tietojen lisäksi:

- selkeästi ilmaistu kantajan vaatimus (kanteen sisältö)
- kanteen perusteena olevat tosiseikat (kanneperuste)
- kanneperusteen muodostavia tosiseikkoja tukevat todisteet; on mainittava konkreettisesti, mitä tosiseikkoja milläkin todisteilla halutaan tukea
- tyytykö kantaja kirjalliseen käsittelyyn vai vaatiiko hän asian käsittelemistä tuomioistuimessa
- kanteen arvo, jos kanteella ei haeta tietyn rahamäärän maksamista.

Jos kantaja haluaa asiaa käsiteltävän asiakirjojen perusteella, se on mainittava haasteessa.

Jos kantajalla on edustaja, tätä koskevat tiedot on mainittava haasteessa. Jos kantaja haluaa käyttää tulkkia, se on mainittava haasteessa, ja tulkkia koskevat tiedot on mahdollisuuksien mukaan mainittava haasteessa.

Jos haastehakemus jätetään muuhun tuomioistuimeen kuin pääsäännön mukaan määräytyvään vastaajan tuomioistuimeen, hakemuksen jättäminen tällaiselle tuomioistuimelle on perusteltava.

Avioerohakemukseen on merkittävä edellä esitettyjen tietojen lisäksi myös puolisoitten yhteisten alaikäisten lasten nimet ja syntymäajat. Lisäksi on mainittava, kuka lapsista huolehtii ja kuka heidät kasvattaa, kenen luona lapset asuvat sekä tehtävä ehdotus siitä, miten huoltajuus ja lastenhoito järjestetään vastaisuudessa.

Jos kantaja tai vastaaja on julkiseen rekisteriin merkitty oikeushenkilö, haastehakemukseen lisätään rekisterikortin jäljennös, ote rekisteristä tai rekisteröintitodistus, jos tuomioistuin ei voi tarkistaa tietoja rekisteristä. Muiden oikeushenkilöiden osalta siitä, että oikeushenkilö on oikeushenkilönä olemassa ja oikeustoimikelpoinen, esitetään muunlaiset todisteet.

10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?

Valtion käsittelymaksu on lakisääteinen maksu, joka maksetaan Viron tasavallalle prosessitoimen toteuttamisesta. Se peritään prosessitoimesta, jonka suorittamisesta perittävästä käsittelymaksusta säädetään valtion käsittelymaksusta annetussa laissa.

Jos valtion käsittelymaksusta annetussa laissa säädetään, että kirjallinen hakemus tai valitus on esitettävä sähköisten tiedostojen käsittelyjärjestelmässä portaalin www.e-toimik.ee-kautta ja että tällöin valtion käsittelymaksu on täysimääräistä valtion käsittelymaksua pienempi, mutta asianosaisella ei ole perustellusta syystä mahdollisuutta tehdä hakemusta tai valitusta sähköisesti edellä mainitun verkkosivun kautta, tuomioistuin voi perustellusta pyynnöstä vahvistaa, että prosessitoimesta peritään pienempi valtion käsittelymaksu.

Valtion käsittelymaksu peritään pyynnön, valituksen tai hakemuksen käsittelystä, hallinnollisen määräyksen antamisesta, asiakirjan luovuttamisesta tai muusta toimesta, jonka käsittelymaksun perijä toteuttaa sen maksajan pyynnöstä. Toimi toteutetaan laissa säädettyjä edellytyksiä ja menettelyjä noudattaen, ja sen ansiosta maksaja saa jonkin oikeuden, asian tai edun, josta pitää suorittaa maksu valtion käsittelymaksusta annetussa laissa säädettyissä tapauksissa ja säädetyn suuruisena.

Oikeusapua hakevan henkilön ei tarvitse maksaa valtion käsittelymaksua oikeusapumenettelyssä nimetyn asianajajan antamasta oikeusavusta, tai käsittelymaksun maksamista voidaan lykätä tai määrää alentaa.

11 Voinko saada oikeusapua?

Oikeusavun hakijalle annetaan oikeusapua, jos

- oikeusavun hakija ei pysty taloudellisen tilanteensa vuoksi maksamaan oikeudenkäyntikuluja tai pystyy maksamaan ne vain osittain tai erissä ja
- on riittävät perusteet olettaa, että oikeudenkäyntimenettelyssä saadaan myönteinen lopputulos.

Oikeudenkäynti oletetaan voitettavan, jos hakemus, jonka esittämistä varten oikeusapua haetaan, on oikeudellisesta näkökulmasta asianmukaisesti perusteltu ja sen tueksi on esitetty tosiseikkoja. Oikeudenkäynnissä menestymistä arvioitaessa otetaan huomioon myös asian merkitys oikeusavun hakijalle.

12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?

Asian katsotaan olevan vireillä, kun kanne on saapunut tuomioistuimeen. Tämä pätee vain, jos kanne on sittemmin annettu tiedoksi vastaajalle. Haastehakemus katsotaan virallisesti esitetyksi, kun valtion käsittelymaksu on maksettu laissa säädetyn suuruisena ja hakemus täyttää laissa säädetyt vaatimukset, hakemuksessa ei ole puutteita ja tuomioistuin on ilmoittanut hakemuksen esittäjälle, että asia on otettu käsiteltäväksi. Haastehakemuksen sisällön on oltava laissa säädettyjen vaatimusten mukainen ja sen on oltava laadittu laissa säädetyin perustein.

Kun kaikki tiedot on toimitettu asianmukaisesti, tuomioistuin ratkaisee, ottaako se haastehakemuksen käsiteltäväksi vai kieltäytyykö se siitä vai asettaako se määräajan, jossa haastehakemuksen puutteet on korjattava, antamalla asiaa koskevan määräyksen kohtuullisessa ajassa. Jos hakemuksessa on puutteita, tuomioistuin vahvistaa määräajan puutteiden korjaamiselle.

13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

Tuomioistuin tiedottaa asianomaiselle menettelyn seuraavista vaiheista kirjallisesti.

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Päivitetty viimeksi: 20/11/2018